

Mark- och miljööverdomstolen

Mottagare

Landsbygds- och infrastruktur-
departementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet Mot en effektiv elektrifiering av transportsystemet (SOU 2024:97)

(Departementets dnr LI2025/00051)

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, har med de utgångspunkter som domstolen har att bevaka följande synpunkter på betänkandet.

Syftet med förslaget

Enligt utredningen talar mycket för att elfordon har blivit så vanligt förekommande att installation av laddningsinfrastruktur numera kan anses ingå som en naturlig del i en parkeringsplats eller ett garage. Utredningen har dock fört fram att rättsläget uppfattas som oklart och att detta innebär en risk för kostsamma och tidsödande rättsliga prövningar vilket står i vägen för elektrifieringen av transportsektorn. Mark- och miljööverdomstolen delar utredningens bedömning att de rättsliga förutsättningarna för installation av laddningsinfrastruktur kan behöva förtydligas. Med utredningens förslag klargörs rättsläget, vilket är positivt.

Lagtekniska frågor

Mark- och miljööverdomstolen anser att det bör övervägas om bestämmelsen ska föras in i anläggningslagen (1973:1149), AL, i stället för i lagen om förvaltning av samfälligheter (1973:1150), SFL. SFL innehåller gemensamma bestämmelser för fler slags samfälligheter än dem enligt AL medan AL innehåller särskilda

bestämmelser om gemensamhetsanläggningar. I 43 a § AL finns även en bestämmelse om samfällighetsföreningars förvaltning vars innehåll delvis påminner om den i betänkandet föreslagna bestämmelsen.

Eftersom den föreslagna majoritetsregeln innebär ett avsteg från huvudregeln i 49 § andra stycket SFL bör den omnämnas i 49 § tredje stycket SFL.

Rättssäkerhetsfrågor

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att förslaget innebär en förskjutning av beslutanderätten i frågor som kan beröra fler än föreningsmedlemmarna i en samfällighetsförening. Exempelvis framgår det inte av utredningen hur panträttshavares och andra motstående intressen kommer att tillvaratas om inte lantmäterimyndigheten ska bevaka dessa frågor (jfr 35 § AL). Det går inte heller för utomstående att ta del av handlingar rörande besluten. Det kan alltså vara nödvändigt med ett visst mått av insyn och offentlig kontroll. Detta behöver analyseras ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ett alternativ som skulle kunna övervägas är att lantmäterimyndigheten behöver godkänna beslut som fattas av samfällighetsföreningen enligt den föreslagna bestämmelsen och att beslutet efter godkännande får samma rättsverkan som ett beslut vid en förrättning (jfr 43 a § andra stycket AL). En sådan ordning skulle sannolikt ta kortare tid än en omprövning av anläggningsbeslutet. En ytterligare fördel med en sådan ordning är att beslutade åtgärder ges offentlighet genom registrering i fastighetsregistret (jfr 45 § AL).

Om beslut om installation av laddningsinfrastruktur ska fattas av samfällighetsföreningen och inte av ett offentlighetsrättsligt organ finns det anledning att ytterligare överväga beslutsnivån eftersom det kan röra sig om svårbedömda frågor med stor påverkan på enskilda föreningsmedlemmar. Det kan i det enskilda fallet vara svårt att avgöra om en installation av laddningsinfrastruktur innebär merkostnader av betydelse. Det finns därför anledning att överväga om inte samtliga beslut som avses med föreslagna 18 a § ska fattas på en föreningsstämma. Till skillnad från

styrelsebeslut kan stämmobeslut angripas genom en klandertalan, vilket säkerställer en rätt till domstolsprövning.

Övrigt

Det framgår inte om den laddningsinfrastruktur som tillförs med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska utgöra en del av gemensamhetsanläggningen och om infrastrukturen ska utgöra fastighetstillbehör eller lös egendom. Detta bör förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Författningsförslaget innehåller begreppet *parkeringsplats* medan utredningens förslag innehåller begreppet *parkeringsplats*. Båda begreppen förekommer i befintlig författning, exempelvis i miljöbalken och i plan- och bygglagen (2010:900). Med hänsyn till författningsförslagets syfte kan det vidare begreppet *parkeringsplats* vara att föredra.

I handläggningen av ärendet har deltagit hovrättsrådet Lars Borg, tekniska rådet Lennart Gustafsson samt hovrättsrådet Johanna Fernlund.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Carl Tidemyr.

Lars Borg

Carl Tidemyr